

EMAKUMEAK

Aspaldi ontan, bai egunkarietan eta bai aldizkarietan, Eisenhower, Kruschev eta beste orrelako gizasemeen izenen ondoan eta malla berean, emakume askorenak ikusten ditugu. Adibidez. Ingalterra'ko Margarita printzesa ta Monaco'ko Raniero'ren emazte-gai Grace Kelly'rena, Sofia Loren eta Haudrey Hepburn'enak...

* * *

Marilyn Monroe ezkonduko ote zaigun, diote. Zeinekin? Arthur Miller idazle Ipar-amerikano ospetsuarekin, noski.

Arthur Miller au, dakizuten bezala, "Viajante baten eriotza" deritzan antzerki ezagunaren egilea da, ta oraindik bere emaztea bizi du.

Beraz, aldearez, ausi egin bearko du lengo ezkontza.

Egia esan, Hollywood'en onelako lanak erraz, usu ta lasai egingen dituzte.

* * *

Udaberriko andere-soñekoei buruz iruzkin eta esamesa ugari badakarzkie emakume-aldizkariak aste auetan. Batez ere, Frantzia'koak.

Mousseline, organza, dentelle, prince-de Galles... Auek izan go dira aurtengo udaberrian geiena eramango diran oial-motak.

Tankeraz berriz, erdi *Directoire* erdi *Second Empire*-antzeko

soñekoak, au da, Ingres (1780-1867) ta Constantin Guys (1805-1892) pintatzalleen irudietakoak, erabilliko omen dira, Paris'eko moda-zaleak ao batez diotenez.

Beraz, udaberri ontako andere-modari egoki datorkio antziñako galderantzun ezaguna: "Zer berri? — Zarrak berri".

* * *

Liburutegi guzietan gutun berri-samar bat daukagu salgai. Carmen Laforet'en "La Mujer Nueva" deritzan eleberria.

Idazpuruak aditzera ematen duan bezala, eguneko emakume baten bizitza du gaitzat. Zeatzago esateko: fedea zearo galdu ta, bide okerretatik —eta ain okerretatik!— ibilli ondoren, Eliza'ren habesean egiazko pakea billatu ta arkitzen duan emakume baten kondairatxo ernagarria.

Ez uste izan, ordea, sermoi-antzeko irakurgaia danik, Erligio-arloari buruz sermoi batzuek adiña balio badu ere.

Ongi tajutu ta idatzitako *novela* da, baña, bear-bada, ta batez ere emakume batek egiña izateko, gogor eta portitz-samarra.

Eleberri onek 200.000 pezetako "Menorca" saria irabazi zuan. Gizakume frankorenak atzean utzirik...

Noiz gertuko ote dira Euskalerrria'n berrogei milla duroko literatura-sariak? Eta, gero, noiz emakume batek irabazi?

* * *

Oraindik-orain, Balentziaga'k New York'en erakutsi du bere Paris'ko jostundegiko andere-soñeko-sail berria.

"Hotel Ambassador"-en egin zan erakusketa au, ta berealdiko garaipena iritxi zuan Ketariar *modisto* ospetsuak.

Jendetza ikaragarria bildu omen zan, sarrerak, bakoitzak eun dolar balio izan arren, aitzeraño noski.

Windsor-dukeak, Vanderbilt, Dali ta beste onelako New York-en bertako ta Washington'go aundizki geienak ere, an omen ziran.

Iñolaz ere, egungo egunean euskal-izen gutxi izango dira munduan Kristobal Balentziaga'rena bezain ezagunak.

* * *

“Emakumeak gizonari doaiez garaitzeko, ez dauka bide bat baizik: gero-ta emakumeago izaten saiatu” (Ganivet).

* * *

“Kalte aundia egiten dautse gure izkuntz gaixoari, erri txikietatik aundietara etorten diran neskame ganorabako gangar apainduri zaleak; bada burua arro dabela ta *parpallaz* beterik euren etxetara doiazanean, badaroiez bakotxak, euren guraso ta anai-arrebai erakusteko, berreun erbesteko itz txarto entzun da oker ikasirikoak, eta or geldituten dira gero itz gaistoak erri txikietan betiko” (Domingo Agirre).

* * *

“Kalean badabil andrea, eztabil ondo etxea” (euskal-esaera zarra).

MAITE